

Hur blev Sölvesborgs kommun till?

Genom 1862 års kommunallagar skulle i princip varje svensk socken på landet utgöra en särskild borgerlig primärkommun. De på detta sätt nybildade cirka 2.400 landskommunerna knöts härigenom till den medeltida sockenindelningen av Sverige. Den gamla oregelbundna uppdelningen i städer, köpingar och kyrksocknar/landskommuner bibehölls. En alldeles ny skapelse var landstingen, som geografiskt kom att sammanfalla med den befintliga länsindelningen.

Den nya ordningen innebar en definitiv åtskillnad mellan borgerliga ("världsliga") och kyrkliga funktioner. I kyrkligt avseende fanns i Sölvesborg liksom tidigare en stads- och en landsförsamling men i borgerligt hänseende nu från och med 1863 även Sölvesborgs stad respektive Sölvesborgs (Sölve) landskommun. Gammalstorps, Ysane och Mjällby kyrkliga församlingar motsvarades nu också av lika många borgerliga landskommuner, vars gränser administrativt och geografiskt var identiska med de historiska socknarnas.

Den samhällsorganisation, i vilken socknarna hade varit naturliga enheter, skulle emellertid genom industrialisering och urbanisering successivt bli allt mindre anpassad till verkligheten. Utvecklingen medförde således att allt större krav ställdes på kommunerna jämsides med att det kommunala ansvarsområdet kom att omfatta allt fler uppgifter. En för hela Sverige mer rationell och ändamålsenlig kommunindelning blev ett måste. År 1952 sammanlades därför Sölve med Sölvesborgs stad samt Ysane med Gammalstorps landskommun. Staden jämte Mjällby och Gammalstorps kommuner förenades slutligen 1971 till ett enda kommunblock, Sölvesborgs kommun.

Som ett gemensamt heraldiskt vapen för den nybildade storkommunen antogs enhälligt det medeltida stadsvapnet. Av de båda landskommunerna var det endast Mjällby, som vid sammanläggningen 1971 ägde ett eget vapen. Detta hade 1943 fastställts av Kungl. Maj:t som i en i ett fält av silver stående grön potatisplanta med blå blommor och potatisar av guld samt däröver en fisk av silver med röda fenor på grön botten. Kommunens dåtida huvudnäringar var jordbruk och fiske. Inom jordbruket dominerade odlingen av potatis och inom kommunen fanns också ett tiotal stärkelsefabriker. De fiskslag, som vanligtvis fångades var sill, torsk, lax och ål, varför fisken i vapenbilden återgavs utan artbestämning.

När tre blev ett

"Midvinternattens köld är hård, stjärnorna gnistra och glimma". På stadens stortorg bekräftar det kommunala triumviratet i Sölvesborg genom ett kollektivt, kamratligt och manhaftigt handslag den nya blockkommunens tillblivelse. Av de tre triumvirerna nöjer sig dock en med att enbart sträcka ut sin högra hand. En ömsesidig önskan om att detta provinsiella imperium må växa, frodas, utvecklas och bestå i all evighet synes härmed symboliskt och eftertryckligt ha manifesterats.

Till vänster Arne Sonesson för Gammalstorps kommun. Till höger Eric Jönsson för Mjällby kommun. Däremellan Curt Johansson för Sölvesborgs stad.

Foto: Stig Carlson